

Er støtte og rådgivning til demente og pårørende pengene værd?

Kasper Jørgensen

En sundhedsøkonomisk analyse af effekten af det danske Alzheimer's Intervention Study (DAISY) finder ingen tegn på, at de patienter og pårørende, der modtog interventionen, fik udbytte i form af flere eller bedre leveår. Men den samfundsøkonomiske nytteværdi af en psykosocial intervention er i sagens natur vanskelig at måle.

Fra et samfundsøkonomisk perspektiv kan værdien af en intervention måles i kvalitetsvægtede leveår (quality-adjusted life years), der er et udtryk for den ekstra levetid, som interventionen giver, vægtes for livskvalitet.

Den kvalitetsvægtede levetid holdes derpå op imod de omkostninger, som interventionen medfører. Med andre ord: er den ekstra indsats prisen værd?

DAISY-studiet

DAISY er et dansk forskningsprojekt fra 2004, der undersøgte virkningen af støtte og rådgivning til patienter med demens i let grad og deres pårørende.

Deltagerne i DAISY blev via lodtrækning fordelt til to lige store grupper, hvoraf den ene gruppe blev tilbudt en intensiv psykosocial intervention og opfølgning, mens kontrolgruppen måtte nøjes med almindelige lokale støttetilbud.

Den gennemsnitlige samfundsøkonomiske omkostning per patient-pårørende par (dyade) i interventionsgruppen lå omkring 625.850 kr. igennem et treårigt opfølgingsforløb.

For patient-pårørende par i kontrolgruppen lå den gennemsnitlige omkostning omkring 600.550 kr. svarende til, at interventionen medførte en merudgift på godt 25.300 kr. fordelt over tre år.

Kvalitetstid

Ved at kombinere oplysninger om deltagerenes livskvalitet med deres overlevelse i opfølgingsperioden kunne forskellen i kvalitetsvægtede leveår mellem de to grupper beregnes.

Efter behørig justering for forskellen i de to gruppers livskvalitet ved starten af opfølgingsperioden fandt forskerne, at kontrolgruppen opnåede et margint højt udbytte end interventionsgruppen (3,46 kvalitetsvægtede leveår per par overfor 3,26) - altså et noget skuffende resultat. Forskellen i udbytte mellem de to grupper var dog ikke signifikant og udgør formentlig et tilfældigt fund.

Rutinemæssig intervention næppe lønsomt

De danske forskere konkluderer, at der er ringe sandsynlighed for, at rutinemæssig anvendelse af et støtte- og rådgivningsprogram som DAISY er lønsomt set i et samfundsøkonomisk perspektiv. De anbefaler, at man indtil videre henviser til almindelige lokale støttetilbud efter behov.

Intensive støtte- og rådgivningsprogrammer bør formentlig målrettes patienter og pårørende med særlige behov.

Fakta om undersøgelsen:

- 330 par, hvoraf den ene person havde demens i let grad - fortrinsvis som følge af Alzheimers sygdom - blev randomiseret til henholdsvis en interventions- og en kontrolgruppe.
- Deltagernes humør, psykiske tilstand, kognitive og praktiske funktionsniveau, m.v. blev målt efter henholdsvis 6, 12 og 36 måneder.
- Rating af den helbredsrelaterede livskvalitet foregik ved hjælp af spørgeskema EuroQol 5 Domain (EQ-5D) udfyldt af den pårørende.
- Oplysninger om overlevelse og dødelighed blev trukket via Dødsårsagsregisteret.

[Sogaard R, Sorensen J, Waldorff FB, Eckermann A, Buss DV, Phung KT, et al. Early psychosocial intervention in Alzheimer's disease: cost utility evaluation alongside the Danish Alzheimer's Intervention Study \(DAISY\). *BMJ Open* 2014;4\(1\):e004105](#)

[Waldemar G, Waldorff FB, Buss DV, Eckermann A, Keiding N, Rishoj S, et al. The Danish Alzheimer intervention study: rationale, study design and baseline characteristics of the cohort. *Neuroepidemiology* 2011;36\(1\):52-61](#)

Oprettet: 26. januar 2015